

Marokko

*Baggrundsoplysninger om
marokkanere der er ofre for
menneskehandel*

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Udlændingestyrelsen

© 2019 Udlændingestyrelsen

Udlændingestyrelsen
Ryesgade 53
2100 København Ø
Danmark

Tlf.: 35 36 66 00
nyidanmark.dk

Marts 2019

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen.
Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse.

Indhold

Introduktion – formål og begrænsninger	2
Eksisterende viden om marokkanere blandt danske aktører	2
Oversigt over antal marokkanere, der er vurderet handlede	3
Sociale fællestræk ved marokkanere i handelsforhold	5
Rejsemønstre og handelsforløb.....	6
Situation under ophold i Danmark	8
Viden om bagmænd og retsforfølgelse af bagmænd	8
Returforhold og mulighed for forberedt hjemrejse.....	9
Annex: interview-noter	10
Kilde 1, interview med Center mod Menneskehandel	10
Kilde 2, interview med Dansk Røde Kors Asylafdeling	13
Kilde 3, interview med KVINFO	15
Bilag 1	18
Interviewede kilder	18
Kontakterede kilder mhp at udpege relevante kilder.....	18
Bilag 2	19
Litteraturliste	19

Introduktion – formål og begrænsninger

Udlændingestyrelsens Kontor for Landedokumentation har indsamlet information om handlede marokkanere i Danmark. Baggrunden er, at asylsagsbehandlere ser et stigende antal ansøgere med menneskehandel som motiv. Formålet med notatet er at give et overblik over eksisterende viden om handlede marokkanere i Danmark til brug for asylsagsbehandling samt om de forhold i oprindelseslandet, der venter, når personen returnerer. Det sidste har dog ikke været muligt.

Udlændingestyrelsen (US) har været i kontakt med ti organisationer¹, hvoraf de tre, Center Mod Menneskehandel (CMM); Dansk Røde Kors' Asylafdeling (RKA); Center for Køn, Viden, Information og Forskning (KVINFO), havde relevante oplysninger om handlede i Danmark inklusive antal og profil, samt om vejen gennem Europa og forhold i oprindelseslandet. Derfor er disse tre organisationer blevet interviewet, og alle de interviewede personer har godkendt noterne. Notatet bygger på informationer indsamlet gennem disse interviews samt på relevant forskning, organisationsrapporter og statistik².

Eksisterende viden om marokkanere blandt danske aktører

De tre interviewede organisationer var enige om, at handlede marokkanere i Danmark er et område, der er underbelyst.

CMM og RKA havde primært deres viden om unge nordafrikanere fra kontakt med målgruppen gennem samtaler og indkvartering³. Det er et fællestræk, at medlemmer af gruppen ofte kun er i kortvarig kontakt med asylsystemet. Det betyder, at det er vanskeligt for organisationerne at få viden om gruppen. Eksisterende viden på området stammer derfor ofte fra personer, der lige er ankommet til Danmark⁴. CMM berettede, at det ofte blev nemmere at komme ind på livet af de unge, når de opholdt sig på en sikret anstalt. Her blev de afrusede og befandt sig i stabile rammer, der muliggjorde en dialog⁵.

CMM havde derudover viden om unge nordafrikanere udsat for menneskehandel fra forskning, internationale netværk, kontakt med politi samt fra andre myndigheder⁶. RKA's viden stammer desuden fra organisationens afdelinger i England, Norge og Sverige samt kontakt med forskere. KVINFO havde ikke kendskab til handlede marokkanere i Danmark⁷, men havde lokalkendskab til sårbare grupper i Marokko gennem samarbejde med marokkanske organisationer.

Der var blandt kilderne begrænset viden om forhold for handlede marokkanere, der returnerer til Marokko⁸.

¹ Se bilag 1

² Se bilag 2

³ CMM: 3, RKA: 11

⁴ RKA: 12

⁵ CMM: 8

⁶ CMM: 3

⁷ KVINFO: 21, 23

⁸ CMM: 10; RKA: 20; KVINFO: 21

Oversigt over antal marokkanere, der er vurderet handlede

I de tilfælde hvor der er mistanke om, at en asylansøger er offer for menneskehandel, udredes spørgsmålet om handelsforhold i et samarbejde mellem CMM og US. Først laver CMM en vurdering af, om der er tale om et handelsforhold, som forelægges US. Derefter træffer US afgørelse om menneskehandel, og om hvorvidt ansøger dermed er omfattet af menneskehandelsplanen⁹. Som det fremgår af figur 1, drejede det sig i 2018 om 36 asylansøgere, hvor der var mistanke om menneskehandel, og heraf afgjorde US, at der var tale om menneskehandel i 25 tilfælde.

Figur 1: Antal asylansøgere fordelt på mistanke eller afgørelse om menneskehandel			
	2016	2017	2018
Mistanke om menneskehandel	42	43	36
Afgørelse om menneskehandel	30	23	25
UMI'er med afgørelse om menneskehandel	6	1	6

Kilde: US¹⁰

Som det fremgår af figur 2, er antallet af marokkanske asylansøgere i Danmark faldet de seneste år. I 2018 var Marokko med 181 asylansøgere det tredjestørste oprindelsesland for asylansøgere i Danmark efter Syrien (863 ansøgere) og Eritrea (370 ansøgere)¹¹. I 2016 og 2017 steg antallet af UMI'er fra Marokko, men faldt igen i 2018. Ud af den samlede gruppe UMI'er, der søgte om asyl i 2018, udgjorde UMI'er fra Marokko 30 %, hvilket er et fald fra 2017, hvor marokkanere udgjorde 43 % af UMI'er, der søgte om asyl. I 2016 udgjorde UMI'er fra Marokko 11 %.

Figur 2: Antal marokkanske asylansøgere i Danmark fordelt på voksne og UMI'er			
	2016	2017	2018
Asylansøgere¹² (alle nationaliteter)	6.266	3.500	3.523
UMI'er (alle nationaliteter)	1.184	462	247
Asylansøgere fra Marokko	353	326	181
UMI'er fra Marokko	126	197	75

Kilde: UIM¹³

⁹ Udenrigsministeriet (september 2018). Handlingsplan til Bekæmpelse af Menneskehandel.

¹⁰ Opgørelserne er foreløbige, opgjort på baggrund af registreringer i udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem pr. 13. februar 2019. Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da det elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem.

¹¹ Udlændinge- og Integrationsministeriet (uge 3, 2019). Tal på Udlændingeområdet pr. 31.12.2018: s. 5.

¹² Det drejer sig om bruttoansøgertallet, hvilket angiver samtlige asylansøgninger, der indgivet i Danmark – uanset om asylsagen realitetsbehandles i Danmark.

¹³ Udlændinge- og Integrationsministeriet (uge 3, 2019). Tal på Udlændingeområdet pr. 31.12.2018: s. 4, 5, 6; og Udlændingestyrelsen (forår 2018). Tal og fakta på udlændingeområdet 2017: s. 9, 13.

I 2018 fik CMM henvendelser om mistanke om menneskehandel¹⁴ på næsten 30 unge, og 10 nordafrikanske unge blev vurderet ofre for menneskehandel, heraf var ni UMI'er¹⁵. Som figur 3 herunder viser, var syv ud af otte marokkanere, der i 2018 blev henvist til CMM med mistanke om menneskehandel, mindreårig. Det udgør en stigning i forhold til 2017. CMM har oplyst, at tre personer i januar 2019 er vurderet handlet (udredt i 2018). Alle tre var UMI'er fra Marokko¹⁶.

Figur 3: Antal personer vurderet handlede af CMM			
	2016	2017	2018
Handlede personer	121	98	Ej tilgængeligt
Marokkanere	1	1	8
UMI'er fra Marokko	0	1	7

Kilde: CMM¹⁷

CMM oplyste, at det er muligt, at det reelle antal handlede marokkanere er højere, end hvad den officielle statistik fra CMM viser; CMM mener, at der i 2018 var ca. fire marokkanere¹⁸, heraf to under 18, der forsvandt ud af systemet¹⁹. De unge er ifølge CMM meget tilbageholdene med at oplyse overfor politi og retssystem, at deres kriminelle handlinger grunder i et handelsforhold, hvilket muliggør, at tallet kan være højere²⁰.

Figur 4 viser, at antallet af asylansøgere fra Marokko, hvor der er mistanke om menneskehandel, er steget de seneste år, ifølge tal fra US. I 2018 var der mistanke om handlede marokkanere i ti asylsager, hvoraf otte blev vurderet til at være omfattet af menneskehandelsplanen, og seks af dem var UMI'er. Andelen af marokkanere ud af samlet antal handlede udgjorde 32 % i 2018. I 2017 og 2018 var der desuden tre marokkanere, hvor der var mistanke om handel, hvor sagen blev afsluttet uden afgørelse. Heraf var én UMI. I 2016 og 2017 afgjorde US, at der var tale om menneskehandlede fra Marokko i to tilfælde i alt.

Figur 4: Antal marokkanske asylansøgere fordelt på mistanke eller afgørelse om menneskehandel			
	2016	2017	2018
Mistanke om menneskehandel	2	3	10
Afgørelse om menneskehandel	1	1	8
UMI'er med afgørelse om menneskehandel	0	1	6

Kilde: US²¹

¹⁴ CMM's rapport fra 2017 viser, at størstedelen af henvendelserne kom fra politiet og dernæst fra US. Herudover kom henvendelserne fra civilsamfundsaktører indenfor feltet. To henvendelser kom fra en forsvarsadvokat og en præst.

¹⁵ CMM: 4

¹⁶ Tallet fra 2019 er opgjort 13. februar 2019 og oplyst via e-mailkorrespondance med CMM.

¹⁷ Center Mod Menneskehandel (juli 2018). Statistik 2017: ofre for menneskehandel i Danmark: s. 3, 5, 10, 12; og Center Mod Menneskehandel (august 2017). Statistik 2016: ofre for menneskehandel i Danmark: s. 9, 14. Tal fra 2018 er oplyst via e-mailkorrespondance med CMM modtaget 13. februar 2019.

¹⁸ En ud af de fire har potentielt et handelsforhold i et andet land end Danmark.

¹⁹ Mørketallet er oplyst via e-mailkorrespondance med CMM modtaget 13. februar 2019.

²⁰ CMM: 4

²¹ Opgørelserne er foreløbige, opgjort på baggrund af registreringer i udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem pr. 13. februar 2019. Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da det elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem.

Sociale fællestræk ved marokkanere i handelsforhold

De marokkanere, som CMM og RKA er i kontakt med, er alle unge drenge eller mænd. Aldersmæssigt er de fra 10 år og op til midten af 20'erne²².

Ifølge både CMM og RKA stammer de marokkanske børn og unge, som er i et handelsforhold, typisk fra voldelige hjem og brudte familier²³, hvilket underbygges af en fransk forskningsundersøgelse og af US' egen rapport²⁴. Der er to hovedårsager til, at de unge forlader Marokko: enten rejser de på opfordring fra familien, der håber, at den unge via ophold i Europa kan tjene penge til at forsørge familien eller også rejser de på eget initiativ i håbet om at få et liv og en fremtid i Europa, der er bedre end deres nutid i Marokko. Det sidste gælder især for den gruppe unge, som kommer fra forstæder, og som i vid udstrækning har været overladt til sig selv uden støtte fra familie, men med tilknytning til grupper af andre unge på gaden²⁵. Denne gruppe unge har i løbet af opvæksten haft ringe muligheder for at udfolde sig. Det er et fællestræk, at de tidligt har haft en gadeorienteret adfærd i form af stofmisbrug, ingen eller ringe skolegang og lav social status. Migration til Europa udgør et forsøg på at øge deres sociale status²⁶.

De unges sociale baggrund har medvirket til, at flere har levet på gaden i hjemlandet en længere del af deres barndom eller umiddelbart op til afrejsen til Europa²⁷. Ifølge CMM har flere af de unge kontakt med en eller begge forældre i Marokko, mens de opholder sig i Danmark²⁸.

Fælles for gruppen af unge er, at mange har et højt forbrug af alkohol og euforiserende stoffer, og at flere er kognitivt skadede heraf²⁹. Typisk er de begyndt at bruge stoffer i Marokko; efterfølgende bliver de forsynet med stoffer af bagmænd i Europa, der bruger stoffer til at fastholde dem i et afhængighedsforhold; derudover oplyser CMM, at de unge får udleveret stoffer alt efter hvilken type kriminel opgave de skal udføre³⁰. Stofferne bidrager til, at de unge udviser høj grad af impulsiv adfærd og lav grad af fremtidsorientering³¹. Flere af de unge har overværet ekstrem vold eller selv udøvet vold på deres vej igennem Europa og udviser ekstremt voldelig adfærd i Danmark³².

²² CMM har hørt om en enkelt dreng på ni år, som opholdt sig i Danmark; CMM: 5

²³ CMM: 5; RKA: 15

²⁴ Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains, s. 15-21; Udlændingestyrelsen (2017). Morocco: Situation of Unaccompanied Minors, s. 11-12

²⁵ Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains, s. 17-21

²⁶ Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains, s. 15-21; Udlændingestyrelsen (2017). Morocco: Situation of Unaccompanied Minors, s. 11-12

²⁷ Ifølge den franske undersøgelse af marokkanske UMI'er, der opholder sig i Paris, stammer 40 % fra familier på landet / fra fattige familier i byerne; 40 % fra voldelige familier; 10 % har igennem længere tid levet på gaden og 10 % kommer fra middelklasse familie cf Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains, s. 45

²⁸ CMM: 5

²⁹ CMM: 7

³⁰ CMM: 7

³¹ RKA: 14

³² CMM: 6

Gruppen er karakteriseret ved på den ene side, at vise tegn på at være fysisk og psykisk skadede og på den anden side at besidde ressourcer i form af sprogkompetencer og netværk³³. Ifølge RKA taler mange af de unge både arabisk og fransk og har lært sig spansk og noget tysk og svensk på deres rejse igennem Europa³⁴. RKA's medarbejdere har erfaret, at nyankommne marokkanere hurtigt bliver budt velkommen i allerede eksisterende grupper af marokkanere i asylsystemet, hvorved de får adgang til gruppens samlede ressourcer af netværk, kontakter og viden om danske forhold³⁵.

Rejsemønstre og handelsforløb

De marokkanere, som kommer til Europa, har typisk opholdt sig i en årrække i de nordmarokkanske byer Tanger, Tétouan, Nador og Kénitra, Fez, Casablanca eller i Marrakesh længere sydpå, inden de rejser over grænsen³⁶. I disse byer er de kommet i kontakt med et kriminelt miljø af smuglere. I visse tilfælde er det forældrene til børnene, der betaler en smugler for at fragte barnet over grænsen til Spanien, i andre tilfælde bliver de rekrutteret af menneskesmuglere til at fragte våben eller narko over grænsen. Flere beretter til CMM, at de har været indespærret af kriminelle bander. I de tilfælde, hvor forældrene har betalt smuglere for at få børnene sikkert over grænsen, sker det, at barnet bliver kidnappet på den anden side af grænsen, og forældrene udsat for afpresning. Politi og grænsevagter i Marokko bliver af de unge beskrevet som korrupt; det er relativt enkelt at blive smuglet over grænsen med de rette kontakter³⁷.

Kort over byer, hvor mange UMI'er kommer fra

Kilde: Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains, s. 45

³³ Dette billede af marokkanske UMI'er som en gruppe, der er fysisk og psykisk påvirkede af deres alkohol og stofmisbrug bekræftes af forskningsrapporter, der har fulgt gruppen i henholdsvis Paris og Sverige, cf. Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains; Bredow, Maria von (2018). "De kan altid hitta mig" Studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvilkor.

³⁴ RKA: 14

³⁵ RKA: 14

³⁶ CMM: 6; cf. Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains, s.

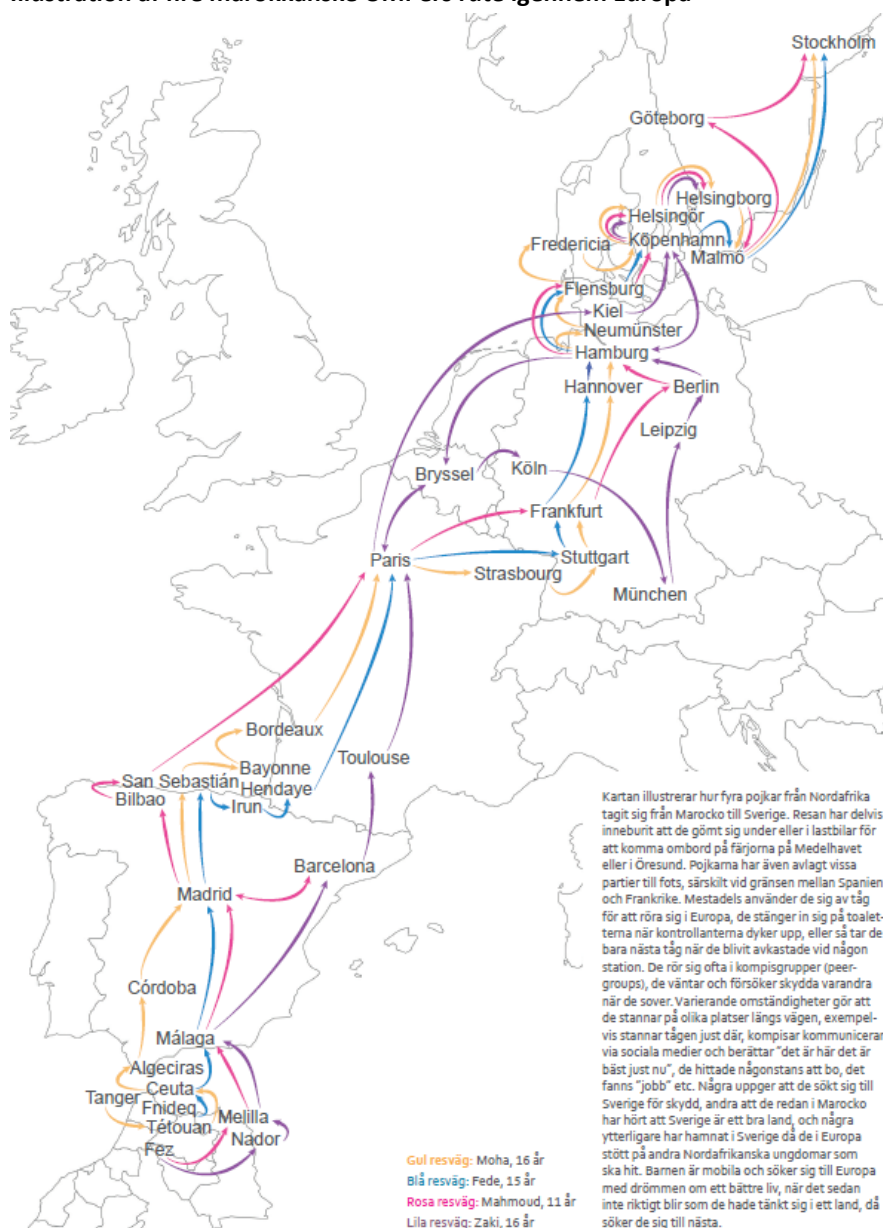
55

³⁷ CMM: 6

I Europa forsøger de unge at manøvrere sig uden om myndighedernes kontrol ved at opgive forskellige identiteter. Politiet har i nogle tilfælde konstateret op til 18 forskellige identiteter på samme person i forskellige europæiske lande³⁸.

Ifølge RKA virker det sandsynligt, at handelsforholdet mellem de unge og bagmændene ændrer karakter i løbet af et smuglingsforløb. I nogle tilfælde opstår handelsrelationen først efter ankomsten til et europæisk land. Således kan de unge i udgangspunktet have været i kontakt med en smugler, som de så siden har mistet kontakten til. Senere genfindes kontakten, og de bliver involveret i et tvangsmæssigt forhold, hvor den unge bliver lokket/tvunget til at udføre kriminalitet, prostitution eller arbejde med det formål at tjene penge til den voksne³⁹.

Illustration af fire marokkanske UMI'ers rute igennem Europa

Kilde: Bredow, Maria von (2018). "De kan altid hitta mig" – Studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvilkor, s. 20

³⁸ CMM: 6

³⁹ RKA: 19

Situation under ophold i Danmark

Ifølge CMM har de unge allerede en høj grad af viden om det danske asylsystem, før de ankommer til Danmark; fx spurgte mange til Center Gribskov, allerede når de nåede den danske grænse⁴⁰. Flere unge har også fortalt CMM's medarbejdere, at de på forhånd regnede med at blive opsøgt af bagmænd, der ville forsøge at rekruttere dem til kriminalitet, når de opholdt sig på Center Sandholm eller Gribskov. Samtidig vidste de unge, at de hurtigt ville få adgang til stoffer via bagmændene⁴¹.

Fælles for gruppen af unge marokkanere er, at de ofte er involveret i organiseret kriminalitet eller småkriminalitet⁴². Politiet har registreret et højt antal sager, der involverer mindreårige marokkanere i forbindelse med indbrud, tricktyverier og salg af stoffer eller sex, og har registreret, at mange unge er involverede i gentagne forhold⁴³. Af samme grund opholder flere af de unge sig på sikrede institutioner, hvilket de ifølge CMM som tidligere nævnt oplever som et pusterum, fordi de her får faste rammer og kan blive afrusede⁴⁴. Desuden er de unge meget tilbageholdende med at oplyse overfor politi og retssystem, at deres kriminelle handlinger grunder i et handelsforhold, ofte fordi de frygter repressalier fra bagmænd⁴⁵.

Viden om bagmænd og retsforfølgelse af bagmænd

Både CMM og RKA har erfaret fra deres samtaler med marokkanere, der var vurderet handlede, at de frygter repressalier fra bagmændene, hvis de vender hjem til Marokko; men organisationerne havde ikke yderligere viden om disse bagmænd⁴⁶. Ifølge lov 27-14 fra 25. august 2016 er menneskehandel forbudt, og strafferammen er mellem fem og ti års fængsel samt en bøde svarende til ca. \$ 53⁴⁷. Til trods herfor har KVINFO endnu ikke via deres lokale partnere hørt om retsforfølgelse af bagmænd i Marokko. Ifølge KVINFO's lokale partnere forholder det sig sådan, at i de tilfælde, hvor de marokkanske myndigheder beskæftiger sig med trafficking, omhandler sagerne typisk udenlandske kvinder, der betragtes som illegale indvandrere⁴⁸. De unge marokkanske mænd i Danmark siger til CMM, at de oplever politiet i Marokko som korrupt og voldeligt og ikke som en kilde til mulig beskyttelse⁴⁹.

⁴⁰ CMM: 8

⁴¹ CMM: 8

⁴² RKA: 17

⁴³ Fx er en ung registreret for flere end 50 forskellige kriminelle forhold på en måned jf. CMM: 4

⁴⁴ CMM: 8

⁴⁵ CMM: 4

⁴⁶ CMM: 8, 10; RKA: 16

⁴⁷ US DoS (2018). Trafficking in Persons Report 2018.

⁴⁸ KVINFO: 27

⁴⁹ CMM: 6

Returforhold og mulighed for forberedt hjemrejse

Ingen af de tre interviewede organisationer havde kendskab til civilsamfundsorganisationer i Marokko, der yder støtte til marokkanske ofre for menneskehandel i form af husly eller rehabilitering. Ifølge KVINFO kunne kvinder, der har været handlede til sexarbejde eller husarbejde, muligvis få hjælp via eksisterende krisecentre for voldsramte kvinder, derimod udgør mænd, der har været handlet til sexarbejde, en så tabuiseret gruppe, at der ikke findes tilbud målrettet dem⁵⁰.

Ifølge KVINFO er det et kendt, men ikke særligt anerkendt fænomen i den marokkanske offentlighed, at der foregår menneskehandel, og at der opholder sig et uvist antal handlede personer – især vestafrikanere – i Marokko⁵¹, der arbejder som husarbejdere eller prostituerede⁵². I det omfang myndighederne er opmærksomme på problemet med marokkanere, der er handlet til udlandet, er opmærksomheden rettet mod kvinder og børn; yderst sjældent mod drenge og unge mænd⁵³.

Kun RKA havde en vis erfaring med hjemrejse. I enkelte tilfælde havde Røde Kors repræsentanter erfaret, at en ung på eget initiativ rejste tilbage til Marokko. Det var RKA's vurdering, at selvom en forberedt hjemsendelse for UMI'er i teorien er en mulighed (fx med assistance fra IOM⁵⁴), tager de unge i praksis ikke imod dette tilbud⁵⁵.

⁵⁰ KVINFO: 28

⁵¹ KVINFO: 23; se desuden Kvinderådet (2018). Besøgsrapport Rabat, Marokko.

⁵² KVINFO: 23

⁵³ Se fx rapporten Royaume du Maroc & IOM (2009). Traite transnationale des personnes -Etat des lieux et analyse des réponses au Maroc.

⁵⁴ IOM (udateret). Lutte contre la traite des être humains et le trafic des personnes. Le cadre d'action IOM-Maroc ; Udlændingestyrelsen (2016). Morocco: Situation of Unaccompanied Minors, afsnit 4.2

⁵⁵ RKA: 20

Annex: interview-noter

Kilde 1, interview med Center mod Menneskehandel

Den 17. januar 2019 mødtes US med Sanne Ringtved, socialfaglig medarbejder, Ingrid Lüttichau, socialfaglig medarbejder, Center Mod Menneskehandel (CMM) i København. Fokus for samtalen var at indhente oplysninger om situationen for handlede personer fra Marokko.

1. CMM er placeret i Socialstyrelsen og referer til ministeren for ligestilling. CMM vurderer, hvorvidt personer med lovligt ophold i Danmark har været udsat for menneskehandel og skal have tilbud under handlingsplanen. CMM er ansvarlig for at koordinere og udvikle den landsdækkende sociale bistand og støtte til ofre for menneskehandel, for at koordinere samarbejdet på området og for samling og formidling af viden og statistik. Centeret har til opgave at yde hjælp til ofre for menneskehandel, herunder indkvartering, beskyttelse og sundhedstilbud, assistance til forberedt hjemsendelse og juridisk bistand. Centeret samarbejder med politi, Røde Kors Asyl (RKA) og US i de tilfælde, hvor der er mistanke om, at en udlænding er offer for handel. CMM er sammen med RKA ansvarlig for satspuljeprojektet 'Styrket indsats målrettet uledsagede mindreårige ofre for menneskehandel'.
2. CMM foretager udredninger til brug for relevante myndigheders (eksempelvis Udlændingestyrelsen og SIRI) vurdering og afgørelse af, hvorvidt en udlænding har været udsat for menneskehandel. Der gennemføres alt mellem en og fem samtaler før den endelige udredning. Personer, der vurderes at være ofre for menneskehandel kan indkvarteres på asylcentre eller for kvinders vedkommende på særlige krisecentre for handlede kvinder. Mindreårige, der er ofre for handel, bliver ofte anbragt af kommunen eller indkvarteret af Udlændingestyrelsen på opholdssteder.
3. CMM's viden om gruppen af unge nordafrikanere udsat for menneskehandel stammer fra deres samtaler med målgruppen, fra forskning, fra andre aktører og internationale netværk samt fra løbende kontakt med politi og andre myndigheder.
4. Marokkanske børn og unge udgør ifølge CMM en stigende andel af mindreårige, som vurderes at være ofre for handel. I 2018 fik CMM henvendelser fra andre aktører på næsten 30 unge, hvor der var mistanke om menneskehandel og 10 nordafrikanske unge blev endelig vurderet ofre for menneskehandel. De ni var UMI'er. I 2017 blev en nordafrikansk dreng vurderet offer for menneskehandel. Det er et relativt stort tal set i forhold til, at der i 2016 kun var 9 mindreårige i alt på tværs af nationaliteter, som blev vurderede handlede. Politiet har registreret et højt antal sager, der involverer mindreårige marokkanere og mange af de unge kommer i kontakt med politi og retssystem i forbindelse med indbrud, stofsalg og tyveri. En ung er registreret på over 50 forskellige forhold på en måned. De unge er meget tilbageholdende med at oplyse overfor politi og retssystem, at deres kriminelle handlinger grunder i et handelsforhold, ofte fordi de frygter repressalier fra bagmænd. Det er derfor muligt, at det reelle antal handlede marokkanske børn og unge er højere, end hvad den officielle statistik (CMM's statistik) viser.
5. De børn og unge fra Marokko, som er ofre for handel, stammer typisk fra voldelige hjem, fra brudte hjem eller også har de levet på gaden under voldelige forhold uden støtte fra ansvarlige voksne.

Aldersmæssigt kunne de være ganske små, når de indrejste i Danmark. En medarbejder har hørt om en enkelt dreng på 9 år, der er på gaden i Danmark, men ellers er de fra 10 år og op til midten af 20'erne. Mange af dem, som bliver aldersvurderet i Danmark, bliver vurderet til at være et par år ældre, end det de har opgivet. Flere af dem er i kontakt med deres forældre i Marokko, og mange gav udtryk for en stærk tilknytning til deres mor. Alle dem, som CMM var i kontakt med, var drenge; der var ingen piger/unge kvinder i denne gruppe.

6. CMM gjorde opmærksom på, at de unge typisk fortæller mere frit om deres problemer i tiden, før de kom til Danmark, end om de problemer de har under deres ophold i Danmark. I de udredende samtaler med de marokkanske unge har der været stor tilbageholdenhed med at fortælle om den udnyttelse og vold, som de er udsat for. Der er en tendens til, at de unge fortæller mere, når de er frihedsberøvede. De er mere påpasselige med at fortælle om udnyttelsen og volden i Danmark, og det er generelt lettere for dem, at fortælle om det der foregår i Marokko og i de andre europæiske lande. CMM beskriver de marokkanske børn og unges vej til Danmark som følger: Først lever børnene et par år på gaden eller med tilknytning til gaden i de nordmarokkanske byer Tanger, Tétouan, Nador og Kénitra, Fez, Casablanca eller i Marrakesh længere sydpå. I løbet af deres ophold i grænsebyerne bliver børnene involveret i misbrug, ekstrem vold (overværer eller udfører mord eller voldtægt) og rekrutteres til at smugle våben eller narko over grænsen. Flere oplever også indespærring af kriminelle bander. Senere kommer de over grænsen til Spanien. Politi og grænsevagter i Marokko bliver af de unge beskrevet som korrupt, og ikke som en kilde til mulig beskyttelse, og det er derfor relativt enkelt at blive smuglet over grænsen, når man har de rette kontakter. Nogle børn får deres passage finansieret af forældrene, som tror, de køber sig til en form for sikkerhed. At forældrene har betalt for smugling er dog langt fra en garanti for børnenes sikkerhed; nogle børn bliver kidnappet på den anden side af grænsen, og deres forældre bliver efterfølgende udsat for afpresning. Dermed bliver vejen igennem Europa en diffus oplevelse, hvor de unge veksler mellem aktivt at forsøge at smugle sig selv på nogle strækninger og på andre strækninger blive kidnappet/handlet. I Europa forsøger de unge at manøvrere sig uden om myndighedernes kontrol ved at opgive forskellige identiteter. Politiet har i nogle tilfælde konstateret op til 18 forskellige identiteter på samme person i forskellige europæiske lande. Det er ikke til at sige om bagmændene giver dem forskellige identiteter. Således er der eksempler på marokkanske drenge, der har opgivet mange forskellige identiteter til myndighederne i Spanien, Frankrig, Belgien, Tyskland og Sverige. Flere børn og unge har fortalt, at de er blevet tilbageholdt af bander i huse, der tjener til at opsamle unge fra Marokko. I disse huse bliver de i endnu højere grad end i Marokko dopet med stoffer, som gør dem meget risikovillige og orienteret mod nuet fremfor mod fremtiden. Opholdet hos disse bander blev beskrevet som særdeles organiseret; husene blev styret af bagmænd, som de unge ikke var i umiddelbar kontakt med, og de blev systematisk oplært i forskellige former for kriminalitet (trickyveri; gadesalg af stoffer og i nogle tilfælde salg af sex).
7. Mange berettede, at de var blevet udsat for repressiv voldtægt under disse ophold eller bedt om at udøve voldtægt. Voldtægterne var blevet filmet og kunne aktiveres som pressionsmiddel. De blev også forsynet med stoffer i disse huse. CMM's medarbejdere fortalte, at de unge var blevet socialiseret af banderne til en ekstrem voldelig adfærd. CMM berettede, at de unge havde så stort et stofforbrug, at deres kognitive evner var markant påvirkede; de kan ikke orientere sig og har svært ved at huske.

Stofferne er også en fastholdende faktor, der gør de unge afhængige af deres bagmænd; derudover får de også stoffer alt efter hvilken type opgave de skal udføre, fx skal de være aggressive eller ligeglade.

8. CMM vurderede, at de unge havde adgang til høj grad af viden om asylsystemet i Danmark, før de kom til landet; de vidste, at der er juridiske fordele ved at være mindreårig. Når de unge ankommer til den danske grænse, er det første de siger til politiet ofte 'Gribskov'. CMM's opfattelse er, at den viden kommer fra bagmændene, og gør de unge til attraktive aktører for bagmændene, som instruerer dem i at opsøge asylcentre. De unge oplyser til CMM, at så snart de bliver anbragt på de kendte asylcentre for mindreårige (Gribskov og Sandholm), vil de blive opsøgt af bagmænd og rekrutteret til organiseret kriminalitet. Hermed bliver de unge svære at nå med en socialpædagogisk indsats; de forlader centrene om natten, er påvirkede af stoffer og mere bange for/villige til at adlyde bagmændene end at samarbejde med de danske myndigheder eller medarbejdere i RKA. Ofte oplevede CMM, at den bedste kontakt til de unge kom i stand, når de opholdt sig på de sikrede anstalter. Her blev de afrusede, og her var de i stabile rammer, der muliggjorde en dialog. Adskillige unge havde givet udtryk for, at de oplevede fængsler/sikrede institutioner som et pusterum. De unge ønsker ikke at opholde sig i Sandholm, hvor de ikke føler sig trygge. De ønsker ikke, at være sammen med andre unge, der fortsat er i udnyttelsesforholdet.
9. Under deres ophold i Danmark er de unge i kontakt med mange offentlige aktører (fra RKA bisidder- og repræsentantordning, asylcentermedarbejdere, CMM-socialrådgivere til US-sagsbehandlere til politi og fængselsmyndigheder samt dertilhørende forskellige tolke). De mange forskellige kontaktpersoner med forskellige agendaer gør det svært for de unge at orientere sig. Typisk er de modvillige i forhold til at deltage i de rådgivningssamtaler, de får tilbudt og ønsker ikke at benytte sig af sundhedstilbud. De unge forsvinder ofte fra opholdsstederne. CMM ved ikke, om de unge selv opsøger de kriminelle miljøer igen pga. stoftrang eller om de bliver rekrutteret igen af bagmændene for at arbejde for banderne, og de havner dermed let i kriminelle netværk igen.
10. CMM havde ikke nogen konkret viden om, hvordan forholdene var i Marokko for returnerede personer, som har været ofre for menneskehandel. De unge giver udtryk for, at de frygter bagmændenes repressalier, hvis de vender hjem til Marokko.

Kilde 2, interview med Dansk Røde Kors Asylafdeling

Den 8. januar 2019 mødtes US med Marie Larsen, projektleder, Røde Kors (RK) på RK's Asylafdeling (RKA) i København. Fokus for samtalen var at indhente oplysninger om situationen for handlede personer fra Marokko.

11. RKA's viden om situationen for marokkanske mindreårige asylansøgere stammer fra kontakt med gruppen på Center Sandholm og Center Gribskov, hvor unge med nordafrikansk, primært marokkansk baggrund, har været indkvarteret siden 2009, gennem bisidder- og repræsentantordningen og fra et større projekt, som asylafdelingen siden 2017 har implementeret i samarbejde med Center mod Menneskehandel (CMM). Det satspuljefinansierede projekt 'Styrket indsats målrettet uledsagede mindreårige ofre for menneskehandel' fokuserer på forhold for mindreårige, der er blevet handlet generelt, og heraf er en væsentlig gruppe af potentielle ofre de marokkanske mindreårige. Det er de dels fordi de udgør en stor del af den samlede gruppe mindreårige asylansøgere, og dels fordi det er en gruppe som ofte viser tegn på involvering i menneskehandel. Siden 2013 har Røde Kors drevet en særskilt indkvartering for gruppen af nordafrikanske mindreårige med gadeorienteret adfærd, og i takt med et større fokus på denne gruppe, er opmærksomheden på menneskehandel øget og i flere tilfælde har der været bekymring om eksisterende handelsrelationer.
12. Det er RKA's opfattelse, at der mangler forskningsbaseret viden om forholdene for marokkanske mindreårige, der opholder sig i Europa. RKA er i kontakt med Røde Kors selskaber i bl.a. England, Norge og Sverige samt med forskere (især Maria von Bredow⁵⁶) for at få mere viden om gruppen af nordafrikanske børn og unge. En fælles erfaring er, at det er en gruppe unge, som er vanskelig at opnå viden om: det er vanskeligt at skabe et tillidsforhold til de unge, der muliggør, at de vil tale i dybden med Røde Kors-medarbejderne, da relationen ofte er kortvarig. Ofte forsvinder de marokkanske unge ud af asylsystemet på et tidligt tidspunkt i forløbet. Det betyder at meget, men ikke alt, eksisterende viden stammer fra personer, der befinder sig tidligt i systemet.
13. Ifølge tal fra nyidanmark.dk var 55 % af de indrejste UMI'er i 2017 fra Nordafrika; heraf var flertallet fra Marokko. Hovedparten af de indrejste er unge mænd.
14. I RKA's kontakt med de marokkanske drenge og unge mænd fremstår en del af dem som en relativt ressourcestærk gruppe; fx taler de i kraft af deres vej igennem Europa ofte både arabisk, fransk, spansk, noget tysk og svensk. Derudover har RKA's medarbejdere iagttaget, at nyankommne hurtigt bliver integreret i den allerede eksisterende gruppe af marokkanere i asylsystemet. Derved får de nye adgang til gruppens samlede ressourcer af netværk, kontakter og erfaringer i Danmark. Det er samtidig en gruppe af unge mænd, som ofte har sår og ar på krop og sjæl, og fysiske mén som kan være fra afstraffelse eller slåskamp. Størstedelen har et misbrug af euforiserende stoffer og alkohol, er traumatiserede og har behov for et længerevarende rehabiliteringsforløb.
15. Flere af de ung beretter om en opvækst i Marokko præget af svære sociale vilkår med vold i hjemmet, brudte familier og manglende støtte fra voksne. De unge kommer med forskellige historier og

⁵⁶ Bredow, Maria von (2018). "De kan altid hitta mig" Studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvilkor.

baggrunde, men når de begynder at indgå i en gruppe bliver de socialiseret på en måde, så de får en stærk gruppeidentitet og en ensartet gruppeadfærd. De er ikke strategisk fremtidsorienterede og lever et liv præget af impulsive handlinger. De træffer ofte hurtige beslutninger, som ikke er til gavn for dem selv.

16. I de historier, RKA har viden om vedrørende de unge marokkaneres rejsemønstre og handelsforløb, går historier om bagmænd igen. I nogle tilfælde bliver bagmændene beskrevet som en eller flere voksne, der har stået for de unges transport til Europa, som har indkvarteret dem i lejligheder med mange andre unge (fx i Paris), og som kræver, at de unge bidrager til økonomien i gruppen, fx i form af tricktyverier, prostitution eller salg af stoffer. De unge virker bange for at blive udsat for repressalier fra disse bagmænd. I andre tilfælde opstår handelsforholdet i Danmark, og her kan de unge mænd på asylcentre både være bagmand og offer, hvilket øger risikoen for, at de ikke får den hjælp/behandling, de behøver.
17. Fælles for målgruppen er, at de er indblandet i organiseret kriminalitet eller småkriminalitet. Herunder prostitution. Mange, men ikke alle, er involveret i menneskehandel. Nogle er involveret i prostitution (kun mænd, ingen kvinder).
18. RKA har observeret, at de unge går deres egne veje, når de er indkvarteret på et asylcenter. Medarbejdere kan iagttage, at de forsvinder om natten og kommer tilbage med forskellige forbrugsgoder/varer, som de ikke kan redegøre for, hvor stammer fra, og som de ikke selv har økonomiske midler til at anskaffe. Mange bliver dømt for kriminelle forhold.
19. Ofte virker det sandsynligt, at handelsforholdet mellem offer og bagmand enten ændrer karakter undervejs i et smuglingsforløb, eller at relationen ikke opstår før ankomsten til et europæisk land. Således kan de unge muligvis i udgangspunktet have været i kontakt med en smugler, som de så siden har mistet kontakten til. Senere genfindes kontakten, og de bliver involveret i et tvangsmæssigt forhold, hvor den unge bliver lokket/tvunget til at udføre handlinger (kriminalitet, prostitution eller arbejde) med det formål at tjene penge til den voksne. Handelsrelationen kan i andre tilfælde opstå undervejs på rejsen.
20. RKA har oplevet enkelte tilfælde, hvor en hjemrejse er lykkedes. I flere tilfælde finder de unge selv ud af at rejse tilbage til Marokko, og centret eller repræsentanten får via den unges venner at vide, at han er rejst tilbage på egen hånd. Der er i teorien mulighed for forberedt hjemsendelse for UMI'er, men i praksis tager de unge ikke imod dette tilbud. Det betyder, at de, der vender tilbage, vender tilbage til samme vilkår, de forlod.

Kilde 3, interview med KVINFO

Den 16. november 2018 på KVINFO, København, mødtes US med Jeanette Knudsen, KVINFO Mellemøst- og Nordafrika Afdeling. KVINFO har i en årrække haft et samarbejde i Marokko med forskellige civilsamfundsorganisationer. Fokus for samtalen var at indhente oplysninger om forhold for handlede personer i Marokko samt for andre sårbare grupper.

21. KVINFO samarbejder med de marokkanske civilsamfundsorganisationer Fédération des Ligues des Droits de Femmes (FLDF), "Injad" (en afdeling af FLDF) samt Droit et Justice. Ingen af de projekter, som KVINFO støtter, er målrettet personer, der er blevet handlede. I kraft af KVINFO's samarbejde med disse organisationer og deres konkrete aktiviteter til støtte for at fremme kvinders og LGBT-personers rettigheder, har KVINFO dog kendskab til og erfaring med, hvordan de marokkanske myndigheder generelt forholder sig til borgere, der er i risiko for kønsbaseret vold og på anden måde er sårbare.
22. Helt overordnet vurderer KVINFO, at det marokkanske samfund er stabilt med høj sikkerhed, men var i en periode sidste år (2018) præget af social uro, særligt i regionen Rif. Der har i de senere år været adskillige sager i offentligheden, hvor politikere er blevet anklaget for nepotisme og magtmisbrug. Befolkningen har oparbejdet en dyb skepsis imod de politiske magthavere; en skepsis, der smitter af på befolkningens syn på det juridiske system, og kommer til udtryk i mistillid til ikke bare det juridiske system, men også indirekte til kongen. Et af de konkrete udtryk for mistillid har været en omfattende forbrugerboycot rettet mod store fødevareproducenter, som flere politikere og kongen har økonomiske interesser i⁵⁷. Den form for aktivisme har vist sig særdeles effektiv, fordi den hviler på forbrugerens frie valg til at lægge sine økonomiske midler, hvor man ønsker, og fordi den foregår uden, at myndighederne kan slå hårdt ned, som det fx er muligt, hvis folk bedriver aktivisme via demonstrationer. Et andet udtryk for den sociale uro har været internetbaserede kampagner med egne hashtags, hvor befolkningen også har kunnet give udtryk for utilfredshed med tingenes tilstand uden at være i direkte risiko for at blive angrebet af politiet.
23. Ifølge KVINFO's medarbejder er det en kendt men ikke særligt anerkendt tendens, at Marokko huser en lang række personer, der er blevet handlet, både handlet til sex-arbejde og handlet til arbejde som fx husarbejde. Nogle handlede personer stammer fra Vestafrika og arbejder i prostitution og få som husarbejdere i Marokko; andre er vestafrikanske kvinder som er blevet handlet til Golfstaterne via Marokko, der så fungerer som transitland. KVINFO har ikke noget detaillkendskab til, hvorvidt marokkanere bliver handlet til Europa.
24. Der er på nuværende tidspunkt ikke stor opmærksomhed i de marokkanske medier om trafficking, og det bliver ikke debatteret som et problem, i modsætning til den voksende debat om kvinders rettigheder og krænkelse heraf.
25. I det omfang, der er debat om trafficking, handler det om kvinder, der er blevet handlet; aldrig om mænd, der er handlet til sex-arbejde. Det er langt mere tabubelagt i offentligheden.

⁵⁷ <https://www.nouvelobs.com/monde/20180725.OBS0141/maroc-derriere-le-boycott-de-danone-une-population-en-colere.html>

26. Ifølge KVINFO er det meget sandsynligt, at de marokkanske myndigheder ikke betragter mennesker, der er blevet handlet enten til sex-arbejde eller til anden form for arbejde, som ofre, og slet ikke, hvis det drejer sig om personer fra Afrika Syd for Sahara i Marokko. I stedet bliver de omtalt som og behandlet som 'illegale indvandrere'. KVINFO havde hørt om tilfælde, hvor ikke-marokkanske mænd og kvinder, der var anklaget for at opholde sig ulovligt i landet og arbejdede som sex-arbejdere – og muligvis handlede – var blevet ført til den algeriske grænse, der befinder sig i et ørkenområde, og efterladt ved grænsen, uden at de havde adgang til vand eller andre fornødenheder.
27. Som konsekvens af, at der er meget lidt debat af trafficking i Marokko og af, at de tilfælde, myndighederne beskæftiger sig med, handler om udenlandske kvinder, der betragtes som illegale indvandrere, havde KVINFO ikke hørt om, at myndighederne arbejdede med at retsforfølge bagmænd til trafficking.
28. KVINFO kender ikke til civilsamfundsorganisationer, der tilbyder aktiviteter målrettet personer, der er blevet handlede. KVINFO vurderede, at kvinder, der er blevet handlede, havde mulighed for at få adgang til eksisterende krisecentre for kvinder, der har været udsat for vold. Det var dog næppe en mulighed for mænd, der er blevet handlet til sex-arbejde, da det er så tabubelagt et emne, at der ikke er muligheder for mænd.

Kvinders situation og kønsbaseret vold

29. Situationen for kvinder i Marokko er bl.a. præget af, at der er en stigende tendens til børneægteskaber, hvor piger ned til 12-13 år bliver gift med mænd, der er ældre end dem selv. Der blev nævnt eksempler på både forhold, hvor manden var meget ældre og forhold, hvor han blot var få år ældre. Dette er et fænomen, der ses på tværs af socio-økonomiske grupper, og som forekommer i både by og på landet.. Det kan derfor ikke udelukkende forklares som et fattigdomsfænomen. KVINFO's medarbejder vurderede, at det i høj grad handlede om forældres frygt for, at deres pigebørn skulle få kærester og blive gravide uden for ægteskab, hvilket fortsat er stærkt skamfuldt.
30. En væsentlig faktor for, hvilke betingelser kvinder i Marokko har for at udfolde sig, er familielovgivningen – Code de la Famille⁵⁸ – fra 2004. Den blev på daværende tidspunkt anset for at være progressiv set i forhold til lovgivningen i de andre lande i regionen. Til trods for at familielovgivningen udgjorde et fremskridt ift. at etablere lovgivning, der overhovedet inkluderer kvinder som personer med juridiske rettigheder, var der dog også mangler i lovgivningen ifølge KVINFO. En af disse mangler var, at der var en reel mulighed for at omgå forbuddet mod ægteskab for mindreårige via en undtagelsesbestemmelse. Lovgivningens artikel 16 og 20 tillod dommere, at dispensere fra mindstealderen for ægteskab, såfremt dommeren fandt, at der foreligger 'særlige omstændigheder'. Dermed er lovgivningen, der skulle beskytte pigebørn mod at blive giftet bort til en ældre mand, i praksis udvandet, og dispensation til indgåelse af ægteskab mellem mindreårige bruges altså i stigende grad, jf. ovenfor.

⁵⁸ <http://adala.justice.gov.ma/production/legislation/fr/Nouveautes/Code%20de%20la%20Famille.pdf>

31. En anden faktor, der påvirker kvinders situation i Marokko, er vedtagelsen af en ny lov mod vold mod kvinder – *la loi 103-13* – som blev vedtaget den 14. februar 2018. Den lovgivning udgør et fremskridt i den forstand, at vold mod kvinder nu er gjort strafbart; derimod er lovgivningen fortsat præget af mangler ifølge KVINFO, fordi fx voldtægt inden for ægteskab fortsat ikke er kriminaliseret. Der er heller ikke skabt nogen definition af, hvad 'domestic violence' er. Endvidere er der ikke fulgt ressourcer med til at implementere lovgivningen – herunder til at beskytte kvinder mod vold – hvilket gør det vanskeligt at se reelle fremskridt. Dermed vurderer KVINFO, at den væsentligste forandring er, at lovgivningen giver civilsamfundets organisationer en mulighed for at holde myndighederne fast på nogle løfter om at sikre kvinders rettigheder.
32. KVINFO vurderede, at der inden for de senere år har været en stigende bevidsthed om kvinders rettigheder i offentligheden, hvis man målte det ud fra en voksende debat i medierne om krænkelse af kvinders rettigheder. Fx har der været en stor debat som følge af beretning i medierne om en gruppevoldtægt af en mindreårig kvinde, der bl.a. blev udsat for kidnapning, bedøvelse, påført brandsår og for at blive tatoveret af gerningsmændene⁵⁹. Den beretning blev mødt med vrede i befolkningen, efter at ofret trådte frem på tv. En af reaktionerne var et hashtag på de sociale medier #justicepourKhadija. Ifølge nyhedsbureauet AFP har myndighederne fremstillet en gruppe på 12 mænd i alderen 18 til 27 år for en dommer.
33. Ifølge KVINFO er der også fra myndighedernes side stigende opmærksomhed på kvinders rettigheder. Dog er der i vid udstrækning fortsat fokus på mægling i offentlige tilbud til kvinder, der har været udsat for vold i familien; dvs. et ønske om at bringe den voldsramte kvinde tilbage til familien.
34. KVINFO har kendskab til flere krisecentre, hvor voldsramte kvinder og deres børn kan få ophold. Disse centre er dog præget af mangel på ressourcer og af, at deres personale ofte lider af udbrændthed pga. arbejdspress. Der findes flere private end offentlige krisecentre for kvinder, der har været udsat for vold.
35. KVINFO vidste ikke, om politiet havde fået særlig træning i at arbejde med kønsbaseret vold.

⁵⁹ <https://www.ladepeche.fr/article/2018/08/29/2858809-maroc-adolescente-enlevee-violee-battue-tatouee-force-provoque-vague-solidarite.html>

Bilag 1

Interviewede kilder

- 1: Center Mod Menneskehandel (CMM) – *Sanne Ringtved, socialfaglig medarbejder, Ingrid Lüttichau, socialfaglig medarbejder*
- 2: Dansk Røde Kors Asylafdeling (RKA) – *Marie Larsen, projektleder*
- 3: KVINFO – Center for Køn, Viden, Information og Forskning – *Jeanette Knudsen, programrådgiver i KVINFO's Mellemøst- og Nordafrika Afdeling*

Kontakterede kilder mhp at udpege relevante kilder

- 4: CEDOCA – Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons, <https://www.cgra.be/en/country-information/cedoca>
- 5: Danner, <https://danner.dk/>
- 6: European Asylum Support Office (EASO), <https://www.easo.europa.eu/>
- 7: Oxfam Ibis, <https://oxfamibis.dk/>
- 8: Kvinderådet, <http://kvinderaadet.dk/>
- 9: Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA), <https://www.ofpra.gouv.fr/>
- 10: Reden København, <https://kfuksa.dk/reden-kobenhavn>

Bilag 2

Litteraturliste

11. Bredow, Maria von (2018). "De kan altid hitta mig" Studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvilkor. Rapport 2018:3 Känslstyrelsen Stockholm.
<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.276e13411636c95dd933a57/1526903019846/Rapport%202018-3%20De%20kan%20alltid%20hitta%20mig.pdf>
12. Center Mod Menneskehandel (juli 2018). Statistik 2017: ofre for menneskehandel i Danmark.
<http://www.cmm.dk/menneskehandel/tal-og-statistik/download-statistik>
13. Center Mod Menneskehandel (august 2017). Statistik 2016: ofre for menneskehandel i Danmark.
<http://www.cmm.dk/menneskehandel/tal-og-statistik/download-statistik>
14. Kvinderådet (2018). Besøgsrapport Rabat, Marokko, 21-25. november 2018
15. IOM (udateret). Lutte contre la traite des être humains et le trafic des personnes. Le cadre d'action IOM-Maroc. <https://morocco.iom.int/sites/default/files/BROCHURE%20TRAITE.pdf>
16. Peyroux, Olivier (2018). Recherche-action sur la situation des mineurs non accompagnés marocains. Rapport établi sur la base de données recueillies lors de mission effectuées au Maroc, en Espagne et en France entre décembre 2017 et avril 2018. "Trajectoires - squats et bidonvilles".
<http://www.trajectoires-asso.fr/admin/uploads/file/etude-trajectoires-mna-marocains-en-errance.pdf>
17. Royaume du Maroc & IOM. 2009. Traite transnationale des personnes -Etat des lieux et analyse des réponses au Maroc.
[https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/morocco/Traite Transnationale des personnes %20Etat des lieux et analyse des reponses au Maroc.pdf](https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/morocco/Traite%20Transnationale%20des%20personnes%20Etat%20des%20lieux%20et%20analyse%20des%20reponses%20au%20Maroc.pdf)
18. Royaume du Maroc, Ministère de la Justice, Confédération Suisse & ONU Femmes (2015). Traite des femmes et enfants au Maroc.
<http://www.ogfp.ma/uploads/documents/La%20traite%20des%20femmes%20et%20des%20enfants%20-%202015.pdf>
19. Udlændingestyrelsen (2017). Morocco: Situation of Unaccompanied Minors.
[http://evida.inkit.local/EvidaDocuments/Morocco Situation%20of%20Unaccompanied%20Minors_06032017.pdf](http://evida.inkit.local/EvidaDocuments/Morocco%20Situation%20of%20Unaccompanied%20Minors_06032017.pdf)
20. Udlændinge- og Integrationsministeriet (uge 3, 2019). Tal på Udlændingeområdet pr. 31.12.2018.
<https://www.nyidanmark.dk/da/Tal-og-statistik/Seneste-tal-pa-udlaendingeområdet>
21. Udlændingestyrelsen (forår 2018). Tal og fakta på udlændingeområdet 2017.
<https://www.nyidanmark.dk/da/Tal-og-statistik/Tal-og-fakta>
22. Udenrigsministeriet (september 2018). Handlingsplan til Bekæmpelse af Menneskehandel.
<http://um.dk/da/ligestilling/menneskehandel/handlingsplaner/>
23. USDOS – US Department of State (2018). Trafficking in Persons Report 2018 - Country Narratives - Morocco, 28 June 2018. <https://www.ecoi.net/en/document/1437578.html>